

CZEŚĆ III

CELE ROZWOJU MIASTA SULEJÓWEK

1. Rozwój zrównoważony jako podstawa gospodarowania

Istotą zrównoważonego rozwoju jest zapewnienie trwałej poprawy jakości życia współczesnych i przyszłych pokoleń poprzez kształtowanie właściwych proporcji między kapitałem ekonomicznym, ludzkim i przyrodniczym. Przyjmuje ona za swoją podstawę założenie, że poprawa, a co najmniej nie pogarszanie stanu środowiska przyrodniczego, winny być jednym z podstawowych czynników warunkujących rozwój gospodarczy i poprawę jakości życia ludności. Dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju konieczne jest, aby ochrona środowiska przyrodniczego stanowiła nieodłączną część procesów rozwoju społeczno-gospodarczego i zagospodarowania przestrzennego i nie była rozpatrywana w oderwaniu od nich. Innymi słowy, rozwój zrównoważony to nadanie postępowi cywilizacyjnemu kierunku zachowującego w sposób trwały zasoby i walory środowiska przyrodniczego oraz czynna jego ochrona.

Celem zrównoważonego rozwoju jest stała poprawa jakości życia obywateli poprzez zaspokojenie obecnych potrzeb, bez szkody dla możliwości ich zaspokajania przez przyszłe pokolenia. Jego realizacja jest możliwa tylko poprzez ekonomiczne działania opierające się na trzech zasadach:

1. **ZASADA RÓWNOWAGI**, a ściślej mówiąc zasada ładu gospodarczego (ekonomicznego). W kontekście zrównoważonego rozwoju całościowe i interdyscyplinarne podejście do ładu gospodarczego oznacza dostosowanie zasobochłonności procesów gospodarowania do dostępności wszystkich zasobów jakimi społeczność na danym terenie dysponuje, tj. zasobów przyrodniczych, zasobów pracy i zasobów kapitału. Ładem gospodarczym można więc nazwać sytuację, w której w sposób harmonijny i zintegrowany realizowane są cele społeczne, ekologiczne i ekonomiczne.

2. **ZASADA EFEKTYWNOŚCI** (racjonalnego gospodarowania), która ma dwa warianty:

- wydajności, nakazującej przy dopuszczalnym poziomie zużycia zasobów maksymalizowanie efektów,
- oszczędności, nakazującej przy zadanym poziomie efektu minimalizowanie nakładów, co jest równoznaczne maksymalizacji zaoszczędzonych zasobów przyrodniczych.

W potocznym rozumieniu efektywność ekonomiczna dość często bywa utożsamiana ze skutecznością działania, której miernikiem w gospodarce rynkowej jest zysk. W relacji do środowiska przyrodniczego takie rozumienie efektywności zaznacza się dwojako. Po pierwsze, przy wyłącznie produkcyjnej i zyskowej orientacji działalności gospodarczej tak

jednostronnie rozumiana efektywność wręcz sprzyja trwałej dewastacji wszystkich elementów środowiska przyrodniczego. Określony poziom produkcji i zysku bywa z reguły osiągnany z pominięciem kosztów środowiskowych. Po drugie, reprodukcja zdewastowanego środowiska w miarę upływu czasu staje się tak kosztowna, że nie można jej już rozpatrywać w kategoriach efektywności ekonomicznej, ale jedynie w kategoriach społecznych i etycznych i która za wszelką cenę nakazuje skutecznie ratować środowisko przyrodnicze (podobnie jak życie, zdrowie, wolność obywateli). Stąd też, składowymi efektywności ekonomicznej - oprócz kryterium ekonomicznego - winny być także kryteria ekologiczne. Powinny one wymuszać w sferze gospodarowania dostosowanie produkcji do posiadanych zasobów przyrodniczych, uświadomić konieczność uwzględniania potrzeb przyszłych pokoleń, pomagać w prawidłowym określaniu zakresu, a także kosztów produkcji bezodpadowej, aby w rezultacie przekonać społeczeństwo o nieopłacalności degradacji środowiska. W sferze ekologii zaś kryteria ekonomiczne powinny prowadzić do przekonania o opłacalności nakładów ponoszonych na kształtowanie i ochronę środowiska.

3. **ZASADA ZAPEWNIENIA WZAJEMNYCH KORZYŚCI** współdziałającym ze sobą układom, którymi mogą być zarówno podmioty gospodarcze, grupy społeczne (np. społeczność lokalna), jak i układy przestrzenne (np. gminy). Wyraża się ona przede wszystkim poprzez partycypację społeczeństwa we wszystkich przedsięwzięciach związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym na danym obszarze - zarówno w sferze planowania, jak i realizacji. Dany rodzaj działalności gospodarczej należy rozwijać tylko tam, gdzie ludność miejscowa daje przyzwolenie i jest tym rozwojem zainteresowana. Działalność gospodarcza powinna opierać się na:

- miejscowym potencjale rozwojowym, tj. miejscowych zasobach naturalnych, ludzkich i materialnych,
- miejscowej inicjatywie społecznej, gospodarczej i inwestycyjnej,
- ustaleniach krańcowej możliwości zainwestowania terenu, oszczędzaniu ziemi i innych zasobów naturalnych,
- jak najlepszym wykorzystaniu istniejących materialnych elementów zagospodarowania przestrzennego,
- „czystych” ekologicznie technologiach produkcji,
- zbilansowaniu wszystkich ekonomicznych, społecznych i ekologicznych korzyści i strat wynikających z określonego przedsięwzięcia gospodarczego.

Zrównoważony rozwój nastawiony jest na utrzymanie zdrowia biosfery i umiejętne gospodarowanie kluczowymi zasobami: powietrza atmosferycznego, wody, gruntów, przyrody i minerałów, od których zależy dobrobyt ludzi. Pojęcie „rozwoju” w kontekście ekologicznym nie dotyczy w tak znacznym stopniu rozwoju społeczno-gospodarczego samego w sobie, ale posiada daleko szersze cele w postaci jakości życia społeczeństwa. Stąd też, w tej koncepcji „rozwój”, jest traktowany jako proces zmierzający do utrzymania i poprawy jakości

życia ludzkiego w granicach wytrzymałości ekosystemów, stanowiących podstawę tego życia. Ponadto, akcentuje się wyraźnie, że zrównoważony rozwój, zaspokajając potrzeby obecnego pokolenia, zapewnia ich zaspokojenie również pokoleniom przyszłym, chroniąc środowisko przyrodnicze, tak aby utrzymać jego zdolność do samoregulacji. Na zrównoważony rozwój składają się cztery podstawowe elementy:

- planowanie dla przyszłości, czyli rozwiązując dzisiejsze problemy nie zapominajmy o przyszłych pokoleniach i jego potrzebach,
- planowanie dla środowiska życia człowieka, obejmującego zarówno elementy przyrodnicze, jak i antropogeniczne,
- zapewnienie sprawiedliwego dostępu do zasobów przyrodniczych obecnych i przyszłych pokoleń,
- szeroki udział różnych grup społecznych w podejmowaniu decyzji dotyczących kierunków i tempa procesów rozwojowych.

We wspólnej polityce ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej największy nacisk kładzie się obecnie na zrównoważony rozwój uwzględniający potrzeby obecnego i przyszłych pokoleń. Zakłada ona osiągnięcie następujących celów:

- zachowanie i rozwój jakości życia,
- ochronę zdrowia człowieka,
- racjonalizacja zakresu i charakteru produkcji oraz konsumpcji energii,
- zachowanie, ochronę i poprawę środowiska naturalnego (ochrona dziedzictwa przyrodniczego, unikanie wyrządzania trwałych szkód w środowisku, zapobieganie zanieczyszczeniom i szkodom oraz ich ograniczanie),
- zmiana nawyków konsumpcyjnych obywateli,
- zapewnienie ciągłego dostępu do surowców naturalnych, rozważne i racjonalne ich wykorzystanie oraz optymalne gospodarowanie i właściwe zagospodarowanie odpadów (recycling),
- edukacja ekologiczna obywateli,
- wspieranie działań regionalnych i globalnych w zakresie ochrony środowiska.

Cele te są zaadresowane do wszystkich podmiotów, tj. władz publicznych wszystkich szczebli, wszystkich podmiotów gospodarczych (publicznych i prywatnych), organizacji społecznych i ogółu obywateli. Ich realizacja powinna odbywać się drogą uzyskania wysokiego poziomu ochrony środowiska z zastosowaniem działań zapobiegawczych, pilnego naprawiania szkód u źródeł ich powstawania oraz ponoszenia kosztów zanieczyszczeń przez sprawcę.

Tak więc, prawo Wspólnoty Europejskiej uznało zasadę „zrównoważonego rozwoju” jako podstawową zasadę warunkującą rozwój gospodarczy i społeczny oraz zagospodarowanie przestrzenne. Oparta na niej ochrona środowiska musi być uwzględniana we wszystkich sferach aktywności wspólnotowej i na wszystkich etapach działań, tj.

planowania, realizacji oraz monitorowania i kontroli realizacji (co umożliwi wychwycenie naruszeń i odchyłeń oraz ich eliminacji, a także zaprzestania działań niepożądanych przez instrumenty monitorujące).

Wprowadzane od kilku lat w Polsce przepisy prawa tworzą warunki dla urzeczywistnienia zasady zrównoważonego rozwoju, co znalazło swój wyraz w zapisach Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku¹, jak też w ustawach: prawo ochrony środowiska² oraz o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³. Wprowadzanie w życie tej zasady wynika także ze zobowiązań międzynarodowych. Otóż, Polska podpisała w 1992 roku *Deklarację z Rio de Janeiro* oraz *Agendę 21* określające prawa i obowiązki państw w procesie realizacji zasady zrównoważonego rozwoju oraz zestaw zaleceń dla działań na rzecz jej urzeczywistnienia. Także podpisany przez Polskę w 1991 roku *Układ Stowarzyszeniowy z WE* zawiera zapis, że „polityka realizacji rozwoju społeczno-gospodarczego Polski powinna kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada konieczność zintegrowanego i kompleksowego podejścia do procesów rozwojowych, tj. traktowania ich jako współzależne i wzajemnie uwarunkowane procesy rozwoju społecznego, gospodarczego, ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz zagospodarowania przestrzeni.

Sytuacja społeczno-ekonomiczna Polski przewidywana w najbliższych kilkunastu latach charakteryzować się będzie złożonym procesem wchodzenia na drogę trwale progresywnego rozwoju z równoczesną restrukturyzacją gospodarki, a także koniecznością aktywnego przeciwdziałania bezrobociu, przeprowadzenia fundamentalnej reformy finansów publicznych, przyspieszenia tempa rozwoju budownictwa mieszkaniowego i infrastruktury technicznej. W tak złożonej sytuacji wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju musi dokonywać się przy respektowaniu realiów ekonomicznych oraz społecznych i psychospołecznych. Stąd też w najbliższych kilkunastu latach zasadne staje się zlikwidowanie najbardziej palących problemów ekologicznych. Chodzi tu przede wszystkim o:

- znaczną poprawę stanu środowiska przyrodniczego (osiągnięcie norm ekologicznych obowiązujących w Unii Europejskiej),
- ustanowienie systemów obszarów chronionych (krajowych, regionalnych i lokalnych),
- zmiany procesów produkcyjnych (nowoczesne i bezpieczne ekologicznie technologie),
- minimalizację zużycia surowców naturalnych i emisji zanieczyszczeń oraz recycling,

¹ Art. 5. Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolność i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz **zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju**; Art. 74 ust. 1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom; Art. 74 ust. 2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych; Art. 86. Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa.

² Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2001r. Nr 62 poz. 627 z póź. zm).

³ Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. z 2003r. Nr 80 poz. 717).

czyli o ekologizację procesów rozwojowych, tj. powszechne uwzględnianie uwarunkowań ekologicznych w sterowaniu procesami rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zagospodarowaniu przestrzeni w stopniu społecznie, technicznie i ekonomicznie (możliwości sfinansowania przedsięwzięć proekologicznych) realistycznym.

Biorąc powyższe pod uwagę, władze SULEJÓWKA przy formułowaniu celów rozwoju, a następnie zadań realizacyjnych kierowały się konstytucyjną zasadą zrównoważonego rozwoju. Jest to o tyle ważne, bowiem SULEJÓWEK jest miastem charakteryzującym się dużym udziałem terenów przyrodniczo cennych, posiadającym tradycje budownictwa jednorodzinnego typu rezydencjonalnego (duże powierzchniowo działki, o przeważającej powierzchni terenów biologicznie czynnych).

2. Zasady formułowania celów rozwoju

Wszelką działalność władz SULEJÓWKA musi charakteryzować celowość. Jedyne przy podporządkowaniu tej działalności rygorom celowego i umiejętnie zorganizowanego postępowania staje się możliwe osiągnięcie wyznaczonych celów oraz optymalne wykorzystanie dostępnych środków finansowych z budżetu miasta.

Formułowanie celów rozwoju miasta jest wynikiem narastających potrzeb społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem stopnia ważności i pilności ich realizacji. Wiąże się więc ściśle z wprowadzeniem elementu czasu (w jakim okresie zostaną zrealizowane określone potrzeby). Nie może być ono również oderwane od konkretnej rzeczywistości (zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju miasta) oraz przewidywanych jej przemian w przyszłości. Wiąże się więc ściśle z wprowadzeniem elementu realności (formułujemy jedynie cele, które uważamy za realne do wykonania).

W przeciwnym wypadku występuje ryzyko zbyt dowolnego kształtowania liczby i zakresu przedmiotowego przyszłych celów, co w praktyce oznacza ich nie zrealizowanie. Tym samym występuje konieczność dokonywania korekty celów lub odsuwanie w czasie terminów ich osiągnięcia. Rodzi to sytuację, w której powstają określone straty społeczno-ekonomiczne, a w świadomości społecznej kształtuje się pogląd „o obietnicach władzy bez pokrycia”.

Wskazane wyżej cechy procesów rozwojowych miasta, czyli ich celowość i realność, składają się łącznie na wspólną cechę planowości podejmowanych działań. Jest to podstawowy wymóg racjonalnego i efektywnego kształtowania procesów rozwojowych miasta. Z kolei, głównym warunkiem urzeczywistnienia sformułowanych celów rozwoju miasta jest zabezpieczenie odpowiednich środków organizacyjnych i finansowych, a także określenie terminów osiągnięcia planowanych celów oraz podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację.

Formułowanie celów rozwoju SULEJÓWKA jest niezmiernie ważne przynajmniej z czterech zasadniczych powodów, a mianowicie:

Cele wskazują podstawowe kierunki rozwoju miasta. Dzięki ustaleniu celów następuje mobilizacja podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację (władz miasta, pracowników urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych), a także zyskują one źródło motywacji do konkretnych działań wykonawczych. Wzrasta również ich poczucie odpowiedzialności za losy mieszkańców miasta;

Cele wyznaczają decyzje i działania realizacyjne. Władze miasta na podstawie wyznaczonych celów, zwłaszcza operacyjnych formułują katalog zadań realizacyjnych, który w sposób szczegółowy określa sposoby ich realizacji;

Cele wpływają na koncentrację zasobów. Władze miasta dysponują ograniczonymi zasobami kadrowymi, organizacyjnymi i technicznymi a przede wszystkim finansowymi (budżet miasta) w stosunku do występujących potrzeb i jednocześnie szeroką gamę możliwych sposobów ich wykorzystania. Określając cele rozwoju miasta, jego władze ustalają priorytety rozwojowe, co umożliwia koncentrację ograniczonych własnych zasobów finansowych (budżet miasta) na wybranych celach;

Cele pomagają w ocenie osiąganych postępów. Są one istotnym elementem procesu kontrolowania i śledzenia postępów w ich realizacji (dotyczy to przede wszystkim celów operacyjnych). Jeśli w wyniku kontroli okaże się, że nie realizujemy ich zgodnie z planem, albo napotykamy na nieoczekiwane przeszkody lub bariery w ich realizacji, to możemy podjąć od razu działania korygujące, modyfikując działania realizacyjne.

Tak więc, punktem wyjścia racjonalnego kształtowania procesów rozwojowych SULEJÓWKA jest określenie i hierarchizacja celów. Jest to niewątpliwie trudny proces, gdyż istnieje obecnie wiele różnorodnych dotąd niezaspokojonych potrzeb społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i ekologicznych. Jednak wobec ograniczoności środków finansowych będących w dyspozycji władz miasta trzeba niestety, w ślad za tym, ograniczać liczbę i zakres celów rozwojowych. W wielu przypadkach jest to wybór celów "najważniejszych z ważnych". Innymi słowy, proces formułowanie celów rozwoju nie może przerodzić się w „koncert życzeń”, a winien doprowadzić do wyboru takich celów, które z punktu widzenia dynamizowania procesów rozwoju społeczno-gospodarczego mają znacznie strategiczne.

Biorąc powyższe pod uwagę, opracowano katalog celów rozwoju SULEJÓWKA, który został opracowany według z góry określonego porządku, a mianowicie: cele zawarte w katalogu tworzą układ hierarchiczny (im niższy poziom hierarchiczny tym większy stopień szczegółowości zapisu celów) i dotyczą najistotniejszych - z punktu widzenia dynamizowania procesów rozwoju społeczno-gospodarczego miasta - problemów. Katalog składa się z trzech poziomów hierarchicznych, a mianowicie:

Poziom I – Misja rozwoju (generalny cel kierunkowy), wyrażająca syntetyczną deklarację intencji władz SULEJÓWKA, jaka stoi u podstaw formułowania STRATEGII ROZWOJU. Określa ona zasadnicze kierunki jego dalszego rozwoju, czyli wskazuje „do czego będziemy zmierzać w przyszłości”. Umożliwia ona skoncentrowanie wysiłków planistycznych i realizacyjnych na określonej wiązce celów i zadań realizacyjnych. Tak więc, misja rozwoju to zestaw względnie trwałych dążeń władz SULEJÓWKA, na które powinny być przede wszystkim zorientowane działania realizacyjne.

Poziom II – Cele strategiczne, będące konkretyzacją misji rozwoju (generalnego celu kierunkowego). Wskazują one priorytetowe obszary zaspokajania potrzeb społeczno-gospodarczych, ekologicznych i infrastrukturalnych mieszkańców miasta.

Poziom III - Cele operacyjne, będące konkretyzacją celów strategicznych. Są one formułowane jako cele funkcjonalne, tzn. wyrażające pożądane potrzeby, które powinny być zaspokojone w określonym horyzoncie czasu, czyli do 2015 roku.

3. Podstawy formułowania celów rozwoju

Przystępując do formułowania strategicznych i operacyjnych celów rozwoju SULEJÓWKA wzięto pod uwagę:

- obecny poziom rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i stopień zaspokojenia potrzeb społecznych,
- wyniki analizy zewnętrznych (szanse i zagrożenia) oraz wewnętrznych (silne i słabe strony miasta) uwarunkowań rozwoju miasta,
- główne problemy dalszego rozwoju miasta (bariery i ograniczenia), czyli problemy wymagające rozwiązania lub złagodzenia ich negatywnych skutków społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i ekologicznych.

Umożliwiło to wskazanie zwłaszcza tych problemów, które mogą utrudniać lub hamować rozwój miasta w sytuacji, gdy nie będą one pomyślnie rozwiązywane. Tworzą one katalog obecnie niezaspokojonych potrzeb społeczno-gospodarczych. Wzięto także pod uwagę konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju oraz możliwości pozyskiwania środków pomocowych Unii Europejskiej z funduszy strukturalnych na współfinansowanie realizacji zadań własnych. Stąd też, przy formułowaniu strategicznych i operacyjnych celów rozwoju SULEJÓWKA uwzględniono ustalenia zawarte w następujących dokumentach planistycznych, opracowanych na szczeblu krajowym i wojewódzkim:

- NARODOWY PLAN ROZWOJU NA LATA 2004-2006,
- ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO,
- STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO,
- WOJEWÓDZKI PROGRAM ROZWOJU REGIONALNEGO MAZOWSZA NA LATA 2001-2006,
- REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO NA LATA 2004-2006.

Formułując cele rozwoju nie poszukiwano nowej roli SULEJÓWKA w otoczeniu, czy też funkcji dominującej, lecz wskazywano na konieczność umacniania jego dotychczasowej wiodącej funkcji mieszkaniowej oraz uzupełniających funkcji: produkcyjno-usługowej i rekreacyjno-wypoczynkowej. Przy dalszym rozwoju miasta trzeba brać pod uwagę skromne zasoby wód podziemnych oraz istniejące cenne zasoby i walory przyrodnicze. Maksymalny pułap liczby mieszkańców miasta został określony w obowiązującym

W tej sytuacji dalszy rozwój ludnościowy miasta oraz w/w funkcji winien dokonywać się zgodnie z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz zasadą zrównoważonego rozwoju. Działania w tym względzie winny zmierzać do:

- osiągnięcia standardów Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego – *efekt działań: zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańcom,*
- tworzenia jak najlepszych warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego miasta i wzrostu przedsiębiorczości jego mieszkańców – *efekt działań: trwałe i proekologiczne rozwój gospodarczy,*
- stałego wzrostu poziomu zaspokojenia potrzeb społecznych (mieszkalnictwo, usługi społeczne, bezpieczeństwo publiczne) – *efekt działań: jakościowe zmiany w poziomie życia mieszkańców,*
- troska o zachowanie tradycji historycznej, związanej zwłaszcza z osobą Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego – *efekt działań: promocja miasta na zewnątrz i kształtowanie tożsamości lokalnej.*

Stąd też, u podstaw formułowania celów rozwoju SULEJÓWKA leży przekonanie jego władz, że ma ono potencjalne szanse stania się:

Miastem konsekwentnie wdrażającym w życie zasadę zrównoważonego rozwoju, co umożliwi harmonijnie łączyć troskę o jak najlepszy stan środowiska przyrodniczego z postępowaniem cywilizacyjnym i ekonomicznym; postrzeganym jako „zielony ośrodek mieszkaniowo-usługowy” przyjazny dla społeczności lokalnej i środowiska przyrodniczego oraz atrakcyjny dla osiedlania się nowych mieszkańców.

Miastem troszczącym się o zachowanie w należytym stanie zasobów dziedzictwa kulturowego, a także umacniającym poczucie więzi społecznych i tożsamości lokalnej.

Miastem aktywnie wspierającym rozwój różnorodnych-bezpiecznych ekologicznie - form aktywności gospodarczej mieszkańców oraz inwestorów zewnętrznych w sferze mieszkalnictwa, produkcji, handlu, usług i rzemiosła.

Miastem zapewniającym jak najlepszą jakość świadczonych usług społecznych (edukacja, pomoc społeczna, ochrona zdrowia, kultura i sztuka, sport i rekreacja), rozwój budownictwa komunalnego i modernizację istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz troszczącym się o jak najlepszy stan bezpieczeństwa publicznego.

Miastem posiadającym sprawne powiązania komunikacją drogową i kolejową z otoczeniem, w tym zwłaszcza z Warszawą, a także zmodernizowany wewnętrzny system drogowo-uliczny wraz z parkingami, oświetleniem ulicznym, chodnikami i ścieżkami rowerowymi oraz urządzeniami zwiększającymi bezpieczeństwo pieszych i ruchu samochodowego.

Miastem współpracującym z organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami przy rozwiązywaniu wspólnych problemów oraz rozwijającym partnerską współpracę z samorządami gminnymi w Europie oraz prowadzącym aktywną promocję swych walorów w kraju i zagranicą.

4. Misja i strategiczne cele rozwoju

Biorąc powyższe pod uwagę, sformułowano misję (generalny cel kierunkowy) i strategiczne cele rozwoju SULEJÓWKA:

Misja rozwoju (generalny cel kierunkowy)

TRWAŁY ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY SULEJÓWKA, ZAPEWNIAJĄCY STAŁĄ POPRAWĘ JAKOŚCI ŻYCIA JEGO MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ ZGODNIE Z ZASADĄ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Strategiczne cele rozwoju

Cele strategiczne są konkretyzacją misji rozwoju (generalnego celu kierunkowego). Są one równorzędne względem siebie, stąd też ich uszeregowanie spełnia jedynie funkcje porządkujące.

C1 – sfera gospodarcza

Tworzenie jak najlepszych warunków do trwałego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców oraz dalszego rozwoju istniejących podmiotów gospodarczych i lokalizacji nowych inwestorów

C2 – sfera społeczna

Stać poprawa warunków zamieszkiwania społeczności lokalnej i funkcjonowania usług społecznych

C3 – sfera ekologiczna i przestrzenna

OŚIĄGNIĘCIE EUROPEJSKICH STANDARDÓW STANU OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ RACJONALNE ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI MIASTA

C4 – sfera infrastruktury transportowej

ROZBUDOWA I MODERNIZACJA SYSTEMU DRÓGOWO-ULICZNEGO MIASTA ORAZ USPRAWNNIENIE JEGO POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH Z OTOCZENIEM, W TYM ZWŁASZCZA Z WARSZAWĄ

Sformułowana powyżej misja (generalny cel kierunkowy) i cele strategiczne rozwoju SULEJÓWKA stanowią syntetyczną deklarację intencji władz samorządowych, co do kierunków jego przyszłego rozwoju.

Należy podkreślić, że powyższych celów tych nie należy traktować w kategoriach wizji docelowego stanu SULEJÓWKA, lecz w kategoriach celów - procesów rozwojowych, służących coraz lepszemu zaspokajaniu różnorodnych potrzeb mieszkańców i gospodarki oraz przyczyniających się do wzrostu konkurencyjności i rangi miasta w otoczeniu.

Sformułowane powyżej strategiczne cele rozwoju SULEJÓWKA wyznaczają główne kierunki jego dalszego rozwoju. Dotyczą one czterech strategicznych sfer funkcjonowania i rozwoju miasta, a mianowicie:

SFERA GOSPODARCZA (cel strategiczny C1).

Trwały i dynamiczny rozwój gospodarczy jest podstawowym warunkiem zmniejszania się rozmiarów bezrobocia i wzrostu zamożności mieszkańców, a także wzrostu dochodów budżetu miasta, co w konsekwencji umożliwi przeznaczanie coraz większych środków finansowych na zaspokojenie potrzeb społecznych w zakresie mieszkalnictwa, edukacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury i sztuki, sportu i rekreacji oraz bezpieczeństwa publicznego. Innymi słowy, rozwój gospodarczy SULEJÓWKA zwiększać będzie bazę dochodową zarówno dla jego mieszkańców, jak i budżetu miasta. Niestety, skala i tempo rozwoju gospodarki lokalnej zależne są przede wszystkim od czynników i uwarunkowań leżących poza miastem, na które nie ma ono praktycznie żadnego bezpośredniego wpływu. Z kolei, potencjalny inwestor przy wyborze konkretnej lokalizacji (gminy) dla działalności gospodarczej kieruje się następującymi przesłankami:

- wolne tereny, budynki i obiekty do zagospodarowania, koszty ich pozyskania oraz wysokość podatków od nieruchomości,
- dostęp i niezawodność funkcjonowania urządzeń infrastruktury technicznej oraz wysokość taryf opłat za korzystanie z ich usług,
- zasoby pracy i ich struktura wg poziomu wykształcenia i poziomu kwalifikacji zawodowych,

- lokalny klimat sprzyjający rozwojowi działalności gospodarczej, tworzony przez władze miasta oraz sprawność funkcjonowania administracji samorządowej,
- poziom rozwoju tzw. otoczenia biznesu (banki, instytucje ubezpieczeniowe, biura doradztwa prawnego i podatkowego, biura rachunkowe, fundacje lub agencje wspierania inicjatyw lokalnych),
- stan bezpieczeństwa publicznego i warunki zamieszkania.

Stąd też, realizacja celu strategicznego C1 polegać będzie na tworzeniu jak najlepszych warunków lokalizacyjnych dla rodzimych i zewnętrznych inwestorów, aby byli oni zainteresowani inwestowaniem na terenie SULEJÓWKA. Rozwój gospodarczy miasta będzie podporządkowany wymogom ochrony środowiska przyrodniczego.

SFERA SPOŁECZNA (cel strategiczny C2)

Przeprowadzona analiza stanu istniejącego oraz słabych stron miasta wskazała na występowanie szeregu dotąd niezaspokojonych potrzeb społecznych. Jednak skala i tempo rozwiązywania tych problemów zależne będą w przyszłości w bezpośrednim stopniu od zasobności budżetu miasta. Im wyższe dochody będzie osiągać miasto, tym więcej środków będzie mogło przeznaczać na rozwiązywanie istotnych problemów społecznych. Realizacja celu strategicznego C2 polegać będzie na jak najlepszym zaspokajaniu potrzeb społecznych w sferze mieszkalnictwa komunalnego, edukacji, pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji oraz bezpieczeństwa publicznego mieszkańców miasta. Są to z punktu widzenia warunków życia mieszkańców miasta dziedziny o kluczowym znaczeniu. Aby osiągnąć poprawę istniejącej sytuacji należy zmierzać m.in. do: budowy nowych i modernizacji istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych, stałego podnoszenia jakości kształcenia w samorządowych placówkach oświatowych budowy bazy kultury, sportu i rekreacji.

SFERA EKOLOGICZNA I PRZESTRZENNA (cel strategiczny C3)

Ochrona zasobów przyrodniczych przed zabudową i degradacją oraz poprawa stanu środowiska przyrodniczego jest istotnym czynnikiem wpływającym na jakość życia mieszkańców miasta. Obecny stan wyposażenia miasta w urządzenia służące ochronie środowiska przyrodniczego można uznać – mimo niewątpliwych postępów w ubiegłych latach - za niezadowalający, zwłaszcza w zakresie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Aby osiągnąć standardy europejskie w zakresie stanu czystości środowiska przyrodniczego należy zmierzać do:

- likwidacji niedoborów w zakresie urządzeń inżynierskich służących jego ochronie,
- przejścia na proekologiczne nośniki pozyskiwania energii (gaz, elektryczność, źródła odnawialne),
- powiększania powierzchni urządzonych terenów zieleni miejskiej,

- prowadzenie selektywnej zbiórki oraz bezpiecznego składowania i utylizacji odpadów stałych.

Z kolei, racjonalne zagospodarowanie przestrzenne SULEJÓWKA będzie dokonywać się poprzez racjonalną i oszczędną gospodarkę terenami, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje lokalizacyjne i inwestycje komunalne, w taki sposób, aby przekształcenia w tym zagospodarowaniu były podporządkowane:

- kryteriom racjonalności ekonomicznej (minimalizacja nakładów finansowych z budżetu miasta na zagospodarowanie terenów pod różnorodne funkcje),
- kryteriom racjonalności ekologicznej (ochrona zasobów przyrodniczych przed ich zabudową i degradacją),
- kryteriom funkcjonalności (optymalne rozmieszczenie różnorodnych funkcji względem siebie w przestrzeni, aby minimalizować czas dostępu do nich),
- kryteriom atrakcyjności lokalizacyjnej dla inwestorów krajowych i zagranicznych (teren odpowiednio wyposażony w infrastrukturę techniczną).

Należy także w pierwszej kolejności dążyć do większej intensywności wykorzystania terenów już uzbrojonych w infrastrukturę techniczną lub o niskim koszcie ich uzbrojenia. Takie postępowanie przyczyni się w konsekwencji do ograniczania nakładów finansowych z budżetu miasta na nową infrastrukturę komunalną, zaś zaoszczędzone w ten sposób środki będzie można przeznaczyć na rozwiązanie innych ważnych problemów. Kierunki i cele polityki przestrzennej władz SULEJÓWKA zawarte są w obowiązującym STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SULEJÓWEK. Znajdą one swoją konkretyzację w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (jest on już w fazie sporządzania), obejmującym obszar SULEJÓWKA w granicach administracyjnych z wyłączeniem terenów, dla których wcześniej zostały uchwalone plany miejscowe.

SFERA INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ (cel strategiczny C4)

System transportowy (sieć drogowo-uliczna i kolejowa oraz sieć transportu publicznego) ma ogromny wpływ na warunki życia mieszkańców, jak i na atrakcyjność lokalizacyjną miasta dla inwestorów zewnętrznych. Istniejące powiązania transportowe miasta Sulejówek, zwłaszcza z Warszawą (drogi kołowe, kolejowa komunikacja podmiejska i komunikacja autobusowa) są oceniane jako wysoce niezadowolające. Szczególnie trudna sytuacja występuje na drodze krajowej Nr 2, łączącej SULEJÓWEK z Warszawą. Jest ona bardzo obciążona ruchem kołowym i praktycznie przez cały dzień tworzą się korki, co znacznie wydłuża czas podróży do i z SULEJÓWKA. Wiele do życzenia pozostawia standard podróżowania podmiejskimi pociągami i autobusami, łączącymi miasto z Warszawą. W tej sytuacji sprawą pierwszoplanową jest modernizacja i przebudowa drogi krajowej Nr 2 oraz dróg wojewódzkich Nr 637 i Nr 638 (wraz z budową wiaduktu nad torami kolejowymi), a także poprawa znacząca poprawa standardu podróżowania pociągami i autobusami

podmiejskimi (czas podróży, częstotliwość kursowania, komfort i bezpieczeństwo podróży). Drogi gminne wymagają rozbudowy i modernizacji (likwidacja dróg o nawierzchni gruntowej). Inwestycji wymaga system parkingów ogólnodostępnych, oświetlenia ulicznego, chodników. Niezbędna jest także, budowa ścieżek rowerowych.

Z przyjętych strategicznych celów rozwoju wynika, że deklarowaną intencją władz SULEJÓWKA jest dążenie do tego, aby stawało się ono w coraz większym stopniu miastem przedsiębiorczym, nowoczesnym i zamożniejszym oraz bezpiecznym ekologicznie, a także w pełni wykorzystującym walory swego położenia względem Warszawy.

Zdefiniowana misja i strategiczne cele rozwoju SULEJÓWKA stanowiły podstawę do formułowania celów operacyjnych.

5. Cele operacyjne

W sytuacji określonych ram czasowych STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA SULEJÓWEK DO 2015 ROKU oraz ograniczonych w stosunku do występujących potrzeb (społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i ekologicznych) możliwości finansowych budżetu miasta (patrz: WIELOLETNI PLAN FINANSOWY MIASTA SULEJÓWEK) dokonano wyboru priorytetowych kierunków działań poprzez określenie celów operacyjnych, a następnie zadań realizacyjnych, które winny być wykonane w wyznaczonym czasie. Nie jest bowiem możliwe w perspektywie kilkunastu lat zaspokojenie wszystkich zidentyfikowanych - we wcześniejszych pracach analitycznych - potrzeb mieszkańców miasta. Stąd też, formułując katalog celów operacyjnych uwzględniono te problemy, które uznano za „**najważniejsze z ważnych**” do realizacji w perspektywie 2015 roku. Poniżej przedstawiono katalog celów operacyjnych (cele te są względem siebie równorzędne, stąd też ich uszeregowanie ma jedynie charakter porządkowy):

CELE OPERACYJNE
C1 – SFERA GOSPODARCZA
Organizacyjne i finansowe wspieranie rozwoju przedsiębiorczości
Promocja miasta w kraju i zagranicą z wyeksponowaniem wartości historyczno-przyrodniczych oraz możliwości inwestycyjnych
Poprawa wizerunku miasta w świadomości mieszkańców i otoczenia
Partnerska współpraca władz miasta z otoczeniem
C2 – STERA SPOŁECZNA
Rozwój komunalnego budownictwa mieszkaniowego i modernizacja istniejących zasobów
Podniesienie poziomu i zakresu świadczonych usług medycznych dla pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej i rozwój profilaktyki zdrowotnej
Rozwój bazy rekreacyjno-sportowej oraz tworzenie warunków do upowszechniania kultury
Poprawa warunków nauki i pracy oraz bezpieczeństwa uczniów w szkole
Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego

Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej wokół działań prorozwojowych
Poprawa jakości świadczonych usług i funkcjonowania placówek opieki społecznej
Likwidacja barier fizycznych dla osób niepełnosprawnych i zabezpieczenie im normalnego funkcjonowania
C3 – SFERA EKOLOGICZNA I PRZESTRZENNA
Zabezpieczanie zasobów przyrodniczych i historycznych miasta przed degradacją
Dalsza rozbudowa miejskiego systemu wodociągowego, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz oczyszczalni ścieków
Wykorzystanie źródeł geotermalnych jako potencjalnego czynnika warunkującego rozwój funkcji sanatoryjno-uzdrowiskowej
C4 – SFERA INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ
Rozbudowa i modernizacja układu drogowo-ulicznego miasta oraz systemu chodników i dróg rowerowych

6. Zgodność celów rozwoju Sulejówka z celami dokumentów wyższych szczebli

Z dniem wejścia Polski do Unii Europejskiej zarówno sektor publiczny, w tym samorządy terytorialne, jak i sektor prywatny będzie miał możliwość pełnego korzystania z funduszy strukturalnych. Wynika to z faktu, że cały obszar Polski objęty został Celem nr 1 polityki regionalnej UE, który obejmuje pomocą finansową regiony zapóźnione w rozwoju, tj. takie, w których Produkt Krajowy Brutto w przeliczeniu na mieszkańca nie przekracza 75% średniej unijnej. Podstawowym zadaniem funduszy strukturalnych jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów Unii Europejskiej. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w Unii Europejskiej.

Polska przygotowała Narodowy Plan Rozwoju (NPR) na lata 2004-2006, który służył jako podstawa do negocjacji z Komisją Europejską celów i wielkości pomocy z funduszy strukturalnych przyznanych naszemu krajowi. Jego strategicznym celem jest ROZWIJANIE KONKURENCYJNEJ GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ZDOLNEJ DO DŁUGOFALOWEGO, HARMONIJNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEJ WZROST ZATRUDNIENIA I POPRAWĘ SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ Z UNIĄ EUROPEJSKĄ NA POZIOMIE REGIONALNYM I KRAJOWYM. Zasadniczym elementem NPR jest 6 sektorowych programów operacyjnych na szczeblu krajowym (Wzrost konkurencyjności gospodarki, Rozwój zasobów ludzkich, Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich, Rybołówstwo i przetwórstwo rybne, Gospodarka morska) oraz Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR), który zawiera działania o charakterze regionalnym (wojewódzkim). Z kolei, na szczeblu regionalnym (wojewódzkim) zostały przygotowane strategie rozwoju i Regionalne Programy Operacyjne na lata 2004-2006, które są zgodne z wyżej wymienionymi dokumentami na szczeblu ogólnokrajowym.

Do pozyskania dofinansowania w ramach pomocy z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej konieczne jest przygotowanie odpowiedniej dokumentacji. Jej zawartość będzie zależna od rodzaju projektu inwestycyjnego oraz funduszu z którego będzie on współfinansowany. W każdym z przypadków musi zawierać ona wniosek (przygotowany w oparciu o ujednolicone formularze, a w niektórych przypadkach także studium wykonalności inwestycji oraz raport o oddziaływaniu na środowisko. Dokumenty te będą następnie składane w odpowiedniej jednostce zarządzającej lub pośredniczącej w zależności od wybranego programu.

Jednak warunkiem wstępnym ubiegania się o dofinansowanie inwestycji komunalnych przewidzianych do realizacji przez władze polskich gmin, w tym miasta SULEJÓWEK z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej jest posiadanie strategii rozwoju, wieloletnich planów inwestycyjnych i finansowych oraz wieloletnich programów inwestycyjnych (sektorowych lub branżowych), a także zapewnienie zgodności celów jego rozwoju z celami rozwoju zawartymi w dokumentach wyższych szczebli takimi, jak:

- na szczeblu krajowym - Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006 i Sektorowe Programy Operacyjne,
- na szczeblu województwa - Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego (do priorytetów realizacyjnych zaliczono: ochronę środowiska, transport i łączność, czynszowe budownictwo komunalne, bezpieczeństwo publiczne, edukację, rozwój obszarów pozametropolitalnych oraz kulturę).

Zgodność strategicznych celów rozwoju miasta SULEJÓWEK z celami i priorytetami zawartymi w wyżej wymienionych dokumentach prezentuje poniższe zestawienie:

Sulejówek
Cel strategiczny: Tworzenie jak najlepszych warunków do trwałego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców oraz dalszego rozwoju istniejących podmiotów gospodarczych i lokalizacji nowych inwestorów
Narodowy Plan Rozwoju <ul style="list-style-type: none"> • Oś rozwoju: Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw • Oś rozwoju: Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia • Oś rozwoju: Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów
Programy sektorowe <ul style="list-style-type: none"> • Sektorowy Program Operacyjny: Wzrost konkurencyjności gospodarki • Sektorowy Program Operacyjny: Rozwój zasobów ludzkich • Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

<p>Województwo mazowieckie - strategia rozwoju</p> <p>Cel długookresowy: Zwiększenie konkurencyjności metropolii warszawskiej i regionu w układzie europejskim i globalnym</p> <p>Cel średniookresowy: Ułatwienia inwestowania w regionie</p> <p>Cel średniookresowy: Tworzenie i wspieranie centrum wiedzy i innowacji</p>
<p>Sulejówek</p> <p>Cel strategiczny: Stała poprawa warunków zamieszkiwania społeczności lokalnej i funkcjonowania usług społecznych</p>
<p>Narodowy Plan Rozwoju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oś rozwoju: Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia • Oś rozwoju: Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów
<p>Programy sektorowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sektorowy Program Operacyjny: Rozwój zasobów ludzkich • Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
<p>Województwo mazowieckie – strategia rozwoju</p> <p>Cel długookresowy: Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nieakceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie</p> <p>Cel długookresowy: Wydłużenie trwania życia mieszkańców województwa mazowieckiego poprzez zmianę stylu życia oraz poprzez zmniejszenie rozpowszechniania chorób, ze szczególnym uwzględnieniem chorób cywilizacyjnych i uzależnień</p> <p>Cel długookresowy: Ukształtowanie tożsamości kulturowej regionu</p> <p>Cel operacyjny: Wzmocnienie materialne systemu oświaty w regionie</p> <p>Cel operacyjny: Poprawa bezpieczeństwa publicznego na terenie całego województwa</p> <p>Cel operacyjny: Realizacja programu czynszowego budownictwa komunalnego</p>
<p>Sulejówek</p> <p>Cel strategiczny: Osiągnięcie europejskich standardów stanu ochrony środowiska przyrodniczego oraz racjonalne zagospodarowanie przestrzeni miasta</p>
<p>Narodowy Plan Rozwoju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oś rozwoju: Tworzenie warunków dla zwiększania poziomu inwestycji, promowanie zrównoważonego rozwoju i spójności przestrzennej • Oś rozwoju: Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów
<p>Programy sektorowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sektorowy Program Operacyjny: Transport – Gospodarka Morska (część: ochrona środowiska) • Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

<p>Województwo mazowieckie – strategia rozwoju</p> <p>Cel długookresowy: Poprawa jakości środowiska przyrodniczego Mazowsza</p> <p>Cel długookresowy: Bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni</p> <p>Cel operacyjny: Utworzenie regionalnego systemu obszarów chronionych, zgodnego ze standardami europejskimi</p> <p>Cel operacyjny: Zwiększenie skuteczności planowania przestrzennego i egzekwowania postanowień planu</p> <p>Cel operacyjny: Kształtowanie krajobrazu harmonijnie skomponowanego i zachowującego tożsamość kulturową i walory krajobrazowe</p>
<p>Sulejówek</p> <p>Cel strategiczny: Rozbudowa i modernizacja systemu drogowo-ulicznego miasta oraz usprawnienie jego powiązań komunikacyjnych z otoczeniem, w tym zwłaszcza z Warszawą</p>
<p>Narodowy Plan Rozwoju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oś rozwoju: Tworzenie warunków dla zwiększania poziomu inwestycji, promowanie zrównoważonego rozwoju i spójności przestrzennej • Oś rozwoju: Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów
<p>Programy sektorowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sektorowy Program Operacyjny: Transport – Gospodarka Morska (część: transport) • Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
<p>Województwo mazowieckie – strategia rozwoju</p> <p>Cel długookresowy: Zwiększenie konkurencyjności metropolii warszawskiej i regionu w układzie europejskim i globalnym</p> <p>Cel operacyjny: Modernizacja i rozbudowa sieci dróg w województwie</p> <p>Cel operacyjny: Modernizacja i rozbudowa regionalnego systemu transportu publicznego</p>

Podsumowując należy stwierdzić, że zapisy celów rozwoju miasta SULEJÓWEK w pełni odpowiadają zapisom Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006, Sektorowych programów operacyjnych oraz Strategii rozwoju województwa mazowieckiego. Stanowi to merytoryczną podstawę do ubiegania się o środki pomocowe Unii Europejskiej na współfinansowanie zadań gminnych.